

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ  
N U T A R I M A S

**DĖL REKOMENDUOJAMOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS  
PLĖTROS ETAPŲ KLASIFIKACIJOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2012 m. birželio 6 d. Nr. 650  
Vilnius

Siekdama palengvinti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros išlaidų apskaitą ir įdiegti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikaciją, kurioje būtų detalizuotas mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros skirstymas į etapus pagal veiklos pobūdį ir siekiamus rezultatus ir kuri galėtų būti taikoma planuojant, finansuojant, skatinant bei vertinant mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti pridedamą Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą.

2. Pasiūlyti juridiniams asmenims taikyti Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašą kaip pagalbinę priemonę nustatant, ar juridiniai asmenys vykdo mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas.

3. Pavesti:

3.1. viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai ūkio subjektui ar mokesčių administratoriui kilus neaiškumų, vertinti ir teikti ekspertines išvadas dėl ūkio subjektų vykdomos veiklos priskyrimo moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai;

3.2. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai patvirtinti Rekomendacijas dėl mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros procesų dokumentavimo.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [295](#), 2022-03-30, paskelbta TAR 2022-03-31, i. k. 2022-06515

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

GINTARAS STEPONAVIČIUS

## REKOMENDUOJAMOS MOKSLINIŲ TYRIMŲ IR EKSPERIMENTINĖS PLĖTROS ETAPŲ KLASIFIKACIJOS APRAŠAS

1. Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapus nuo žinių įgijimo iki produkto sukūrimo pagal juos atitinkančios veiklos aprašymus ir numatomus veiklos rezultatus.

2. Vykdam mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veiklas, atskirų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų trukmė (darbų apimtys, lėšų sąnaudos) nevienoda ir priklauso nuo konkretaus kuriamo produkto (paslaugos). Tam tikrais atvejais (ypač socialinių ir humanitarinių mokslų ir meno srityse) kai kurie etapai (vienas ar keli) gali būti praleidžiami.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

**Produktas** – moksliniais tyrimais ir praktine patirtimi sukaupu pažinimu pagrįsta technologija, medžiaga, įrenginys, veislė, gyvūnų linija, procesas, sistema, paslauga, metodas, meno objektas arba kultūros ir visuomenės problemų sprendinys.

**Technologija** – įrankių, mechanizmų, techninių priemonių, gebėjimų, sistemų ar organizacinių metodų praktinio pritaikymo būdas, paprastai naudojamas materialiam (medžiaga, įrenginys, veislė, gyvūnų linija), virtualiam (programinė įranga, algoritmai) ar sociokultūriniam (politikos, sporto, mokymo, meno kūrimo, auklėjimo, gydymo, verslo ir panašūs procesai) objektui sukurti.

4. Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapai pagal juos atitinkančios veiklos aprašymus ir numatomus pasiekti veiklos rezultatus:

| Bendroji sritis                   | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas | Veiklos aprašymas                                                                                                                                                                                 | Veiklos rezultatas                                                                         |
|-----------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|
| Fundamentiniai moksliniai tyrimai | 1                                                               | Fundamentinių žinių įgijimas                                  | Pirminis mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapas. Šiuo etapu baigiama fundamentinių mokslinių tyrimų fazė ir pradedama taikomųjų mokslinių tyrimų ir (ar) eksperimentinės plėtros fazė | Gauti fundamentinių mokslinių tyrimų rezultatai, suformuluota jų taikymo (naudojimo) idėja |
| Taikomieji moksliniai tyrimai     | 2                                                               | Žinių taikymo koncepcijos formulavimas                        | Koncepcija formuluojama teoriniu lygmeniu, grindžiama mokslinių tyrimų rezultatų analize. Nėra konkrečių koncepcijos įgyvendinamumą pagrindžiančių įrodymų                                        | Suformuluota žinių taikymo, kitaip – produkto sukūrimo, koncepcija                         |

| Bendroji sritis | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas                                             | Veiklos aprašymas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Veiklos rezultatas                                                                                           |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                 | 3                                                               | Koncepcijos įgyvendinamumo įrodymas / patvirtinimas                                                       | Vykdomi teoriniai ir eksperimentiniai taikomieji moksliniai tyrimai ir jų rezultatais įrodomos / patvirtinamos prielaidos dėl atskirų produkto elementų                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Nustatyti esminiai parametrai produktui kurti, įrodytas koncepcijos įgyvendinamumas                          |
|                 | 4                                                               | Maketo (modelio), meno objekto projekto kūrimas ir testavimas                                             | Veikla apima skirtingų (ir esminių) būsimą produkto sudedamųjų dalių integraciją siekiant patvirtinti jų sisteminį veikimą laboratorinėmis sąlygomis. Maketas (modelis), meno objekto projektas dar labai tolimas nuo numanomo galutinio produkto. Maketo (modelio), meno objekto projekto testavimas paprastai parodo, kad reikia papildomų taikomųjų mokslinių tyrimų.<br>Šiame etape gali atsirasti eksperimentinės plėtros elementų                                                                             | Veikiantis pirminis maketas (proceso, paslaugos ir kt. modelis), parengtas meno objekto projektinis siūlymas |
|                 | 5                                                               | Maketo (modelio) patikrinimas imituojuojant realias sąlygas, meno objekto projekto pristatymas visuomenei | Šio lygio maketas (modelis) labai priartėjęs prie galutinio produkto. Į maketą (modelį) integruota daugiau sudedamųjų dalių. Siekiant patvirtinti faktinį veikimą, jis išbandomas laboratorinėmis arba kitomis bandymo sąlygomis imituojuojant realią aplinką ar stebimas tam tikroje socialinėje aplinkoje; meno objekto projektas pateikiamas ir derinamas su suinteresuotais asmenimis jo įgyvendinamumui ir įgyvendinimo tikslingumui nustatyti.<br>Šiame etape gali atsirasti eksperimentinės plėtros elementų | Realioje veiklos aplinkoje veikiantis maketas (modelis), paruoštas meno objekto projektas                    |

| Bendroji sritis       | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas                                                             | Veiklos aprašymas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Veiklos rezultatas                                                                                                              |
|-----------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Eksperimentinė plėtra | 6                                                               | Prototipo (bandomosios versijos) kūrimas                                                                                  | Kuriamas konkretus produkto prototipas daug pažangesnis, nei nurodyta 5 mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etape, jam suteikta reikiama konfigūracija, turinys, išvaizda ar kitos savybės; jo veikimą patvirtina laboratorinės arba kitos bandymo sąlygos (tam tikroje socialinėje aplinkoje).<br>Šiame etape gali kilti poreikis atlikti papildomus taikomuosius mokslinius tyrimus. Tokio poreikio tikimybė mažėja vėlesniuose etapuose | Prototipas (prototipai, bandomosios proceso, sistemos, paslaugos, žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio versijos) |
|                       | 7                                                               | Prototipo (bandomosios versijos) demonstravimas                                                                           | Šiuo lygmeniu labai artimas galutiniam produktui prototipas (bandomoji versija) išbandomas ir demonstruojamas realioje veikimo aplinkoje.<br>Šiame etape gali kilti poreikis atlikti papildomus taikomuosius mokslinius tyrimus. Tokio poreikio tikimybė mažėja vėlesniuose etapuose                                                                                                                                                               | Galutinis prototipas (galutinė proceso, sistemos, paslaugos, žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio versija)       |
|                       | 8                                                               | Bandomosios partijos gamyba (versijos galutinis išbandymas)                                                               | Parengiama įranga, sukaupiami išteklių galutinio produkto bandomosios partijos gamybai. Pagaminama bandomoji produkto partija                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pagaminta galutinio produkto bandomoji partija, išbandyta galutinė versija                                                      |
|                       | 9                                                               | Sukurto naujo produkto įvertinimas (bandomieji sukurto naujo produkto pavyzdžiai, įvertinti vartotojo ir (arba) užsakovo) | Įvertinama produkto kokybė ir išeiga. Produktas pristatomas potencialiems vartotojams                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Įvertinta galutinio produkto bandomoji partija                                                                                  |

| Bendroji sritis | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo eilės numeris | Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapo pavadinimas | Veiklos aprašymas                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Veiklos rezultatas                                                 |
|-----------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| Inovacijos      | –                                                               | Įdiegimas į rinką, meno objekto kūrimas                       | Sumontuojama ir suderinama įranga, sutelkiami ištekliai masinei produkto (gaminio, sistemos, naujos medžiagos, įrenginio) gamybai. Produktas pristatomas potencialiems vartotojams. Visuomenė (potencialūs vartotojai) informuojama apie naujos paslaugos (technologijos, proceso ar žmogaus, kultūros ar visuomenės problemų sprendinio) sukūrimą, kuriamas meno objektas | Rinkoje prieinami produktai, paslaugos arba sukurtas meno objektas |

#### Pakeitimai:

1.  
Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas  
Nr. [295](#), 2022-03-30, paskelbta TAR 2022-03-31, i. k. 2022-06515  
Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 650 „Dėl Rekomenduojamos mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros etapų klasifikacijos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo